

Justis- og beredskapsdepartementet
Politiavdelingen
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

18 MAR 2013

Oslo, 14. mars 2013

Deres ref: 12/2415 - JAA

Høringsuttalelse - forslag til endring i politiloven (adgang til å pålegge meldeplikt for pengeinnsamling og til å regulere pengeinnsamling på offentlig sted)

Vi viser til høringsbrev av 15. 02. 2013. UNICEF Norge avgir herved høringsuttalelse til Justis- og beredskapsdepartementets forslag til endring i politiloven om adgang til å pålegge meldeplikt for pengeinnsamling og til å regulere pengeinnsamling på offentlig sted.

UNICEF er FNs barnefond og ble opprettet i 1946. UNICEF arbeider i mer enn 190 land gjennom 161 landkontorer og 36 nasjonalkomiteer. UNICEF Norge er en av UNICEFs nasjonalkomiteer. UNICEF Norge jobber målrettet for å sikre alle barns overlevelse og mulighet til å nå sitt fulle potensial. Vi skal spre kunnskap, og sikre nødvendige midler, for å realisere barns rettigheter i verden.

UNICEF Norge samler årlig inn ca 100 millioner norske kroner til arbeidet for barn. Våre bidragsytere inkluderer privatpersoner, lag, foreninger, skoleklasser, studentforeninger og bedrifter.

Det fremgår av høringsnotatets punkt 3 (nederst på side 15) at den foreslåtte lovendringen vil innebære at "alle som samler inn penger, herunder tiggere, kan pålegges å melde seg for politiet, og at politiet kan sette visse vilkår for pengeinnsamlingen". Videre heter det at "En meldepliktordning må utformes og praktiseres slik at hindringer ikke legges i veien for individer og organisasjoner som ønsker å støtte veldedige tiltak med en innsamling". På tross av denne understreking er vi bekymret for at en slik meldepliktordning vil føre til økt administrasjon, høyere kostnader og dermed lavere bidrag til formålet, samt at det i praksis vil kunne medføre at det blir vanskeligere å yte frivillig innsats gjennom innsamlinger.

Vi vil i det følgende redegjøre for noen flere synspunkter på, og mulige konsekvenser av forslaget til endring i politiloven.

Kommentarer til lovforslaget og mulige konsekvenser for UNICEF Norges innteksbringende arbeid:

UNICEF Norges primære standpunkt:

- Generelt er UNICEF Norge bekymret for signaleffekten av at man fra myndighetenes side setter likhetstegn mellom begrepene tigging og innsamling til ideelle og samfunnsnyttige formål og at man ikke opererer med en definisjonsmessig sondring mellom disse. I Norge er det lang tradisjon for at folkelig engasjement for ideelle og samfunnsnyttige formål viser seg gjennom både spontane og organiserte innsamlinger. Staten bør støtte opp om dette og ikke bidra til å stille frivillig engasjement og givers bidragsglede i et negativt lys.
- Vi legger til grunn at forslaget til lovendring gjelder innsamling av penger i det offentlige rom og ikke er ment å omfatte verving av medlemmer og faste givere. I sistenevnte tilfelle er det ikke tale om innsamling av kontante penger på stedet.
- Forslaget vil kunne ha store negative konsekvenser for muligheten til å samle inn penger til UNICEFs arbeid. Årlig er det en lang rekke enkeltpersoner, foreninger, skoleklasser, bedrifter, studentforeninger og andre som samler inn penger til UNICEF Norge. Dette skjer ofte gjennom bøsseinnsamling på gater og andre steder mennesker treffes, eller gjennom standsaktivitet der pengeinnsamling er en del av aktiviteten. Disse aktivitetene genererer mange millioner kroner til vårt arbeid og praktiske begrensninger i denne muligheten vil kunne redusere bidragene betydelig.
- UNICEF Norge er medlem av Stiftelsen Innsamlingskontrollen og er registrert i Innsamlingsregisteret, jf. Lov om registrering av innsamlinger §2. Det er vår oppfatning at denne ordningen fungerer godt og både ivaretar allmennhetenes interesser og at den bidrar til at innsamlingen gjennomføres på en betryggende måte. UNICEF Norge mener derfor at det er overflødig med en ytterligere meldeplikt hjemlet i Politiloven.

Subsidiære standpunkt:

- Dersom det likevel vedtas en adgang til å kreve meldeplikt for pengeinnsamling med hjemmel i Politiloven § 14, bør det presiseres at adgangen til meldeplikt ikke gjelder for organisasjoner som er registrert i Innsamlingsregisteret.
- Skulle Departementet ikke velge å gjøre unntak for organisasjoner nevnt over, bør man legge vekt på at omfanget av merarbeid og økte administrasjonskostnader ved meldeplikt vil bero på hvordan meldeplikten utformes og praktiseres. UNICEF Norge mener at det i så fall må være organisasjonen og ikke den enkelte innsamler som formelt skal registreres.
- Det bør være mulig å melde inn kampanjer / innsamlinger for et noe lengre, definert tidsrom.
- Vi fraråder at det kreves personlig meldeplikt for den enkelte innsamler. Dette vil i praksis kunne føre til at langt færre frivillige tar seg bryet med å delta. For å ivareta hensynet til myndighetenes ønske om oversikt og kontroll, kan organisasjonenes videreføre eller om nødvendig forsterke dagens tiltak, som at

innsamlere utstyrets med ID-kort og organisasjonens / Innsamlingskontrollens logo.

- Til sist er vi bekymret for forslaget i høringsnotatet som sier at pengeinnsamling kun kan skje passivt og "ikke kan foregå ved at pengeinnsamlerne stanser eller går etter mulige givere på gaten". Vi mener dette adresserer en utfordring som går langt utover det som er hensikten med den foreslåtte lovendringen, nemlig å regulere tiggere. Lovforslaget bør derfor presisere at denne bestemmelsen i så fall gjelder tiggere.

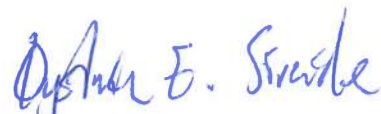
UNICEF Norges innsamlere læres opp til å opptre respektfullt overfor potensielle givere. Samtidig er det regelmessig både naturlig og nødvendig at innsamlere beveger seg et lite stykke sammen med potensiell giver. Et kategorisk forbud mot dette og ren passiv innsamling vil effektivt utelukke bøsseinnsamling som mulig virkemiddel.

Vi håper våre innspill vil bli tatt med i det videre arbeidet. Samtidig ber vi om å bli oppført som høringsinnstans i fremtidige høringer der dette er relevant.

Med vennlig hilsen
UNICEF Norge

Bernt G. Apeland
Generalsekretær

Øystein Eriksen Søreide
Markedsdirektør